svenska nu

Verksamhetsplan

för Nätverket Svenska nu år 2023

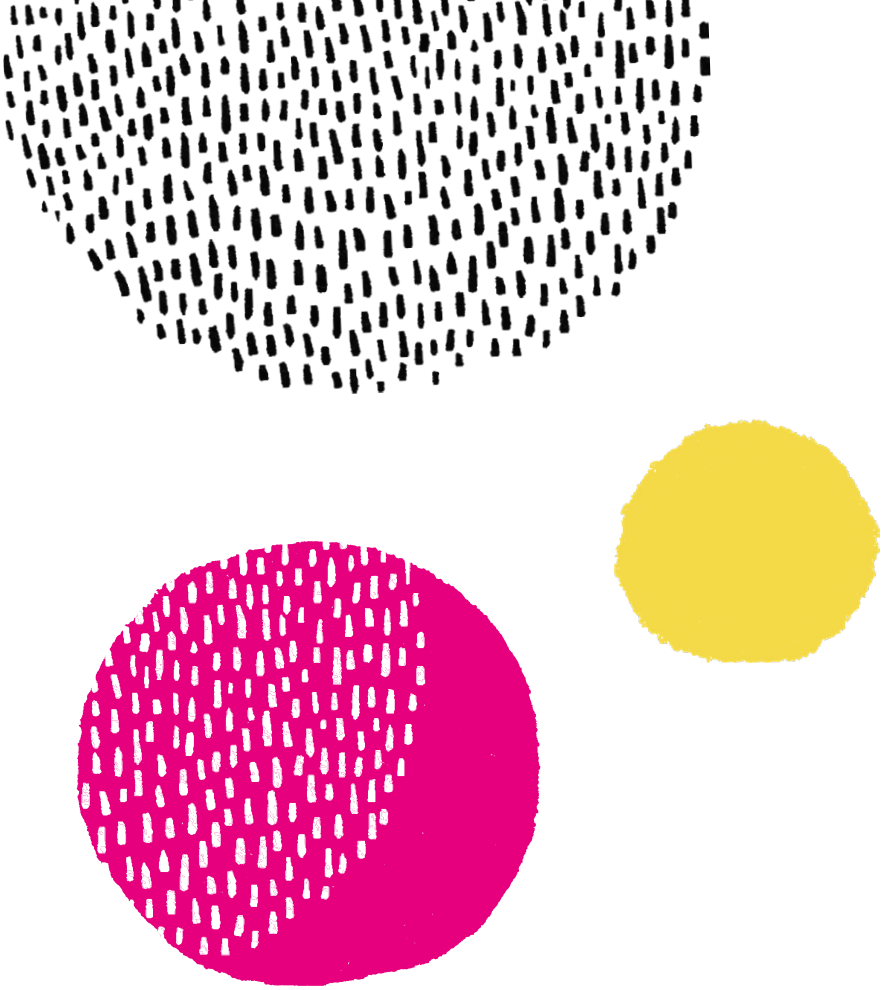

HANAHOLMEN svenska nu

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu twitter.com/svenskanu instagram.com/svenskanu

Innehållsförteckning

3 Uppdrag

4 Skolprogram och läromaterial

6 Lärarverksamhet och projekt

7 Påverkansarbete

9 Styrgrupp

10 Prioriterade insatser år 2023

Foto: s. 4 nedre bilden: Simon Zion. s. 6, s. 7: Lars Kastilan. Övriga foton: Svenska nu.

svenska nu

Uppdrag

Svenska nu-nätverkets pedagogiska uppdrag är att motivera finskspråkiga barn och ungdomar i hela landet att våga använda sin svenska. Metoden är att låta finskspråkiga elever möta svenska språket och kulturen i autentiska och positiva situationer. Utöver skolprogrammen producerar Svenska nu kompletterade och relevant läromaterial för undervisningen. Nätverket vill också inspirera och stöda svensklärarna i deras arbete genom att ordna kompetensfrämjande fortbildning i samarbete med andra aktörer.

Kulturuppdraget går ut på att göra den svenskspråkiga kulturen känd i Finland. Vi erbjuder många olika slags upplevelser och förmedlar aktuella artister som ger eleverna nya intryck från Sverige och Svenskfinland. Bland artisterna finns rikssvenskar, sverigefinnar, finlandssvenskar, finskspråkiga och personer med invandrarbakgrund. De språkliga variationerna är värdefulla för elevernas språkfostran och inlärning, vilket även lyfts i de nationella läroplanerna i Finland. Svenska nu hjälper barnen att få upp ögonen för den kulturella mångfald som finns både i Finland och i övriga Norden.

Inom ramen för samhällsuppdraget verkar Svenska nu för ett tvåspråkigt Finland med starka band till Norden och engagerar sig i frågor som rör svenskundervisningen. Nätverket skapar arenor för en balanserad språkdiskussion och främjar kontakten med Sverige. Betydande synergier uppnås genom Svenska nu:s täta samverkan med Hanaholmens övriga programverksamhet.

Verksamhetsplanens syfte är att konkretisera de målsättningar som läggs upp i nätverkets strategi. ●

Svenska nu hjälper eleverna att få upp ögonen för den kulturella mångfald som finns både i Finland och i övriga Norden.

Skolprogram och läromaterial

Svenska nu erbjuder olika tematiska program för att stöda svenskundervisningen i finskspråkiga skolor i hela landet. Vi motiverar eleverna att använda den svenska de kan och vi ger eleverna svenskspråkiga kulturupplevelser som väcker intresset för svenskan och vidgar vyerna. De tematiska programmen är avgiftsfria för skolorna, de är förenliga med de nationella läroplanerna och det finns anpassade verksamheter för olika årskurser. Lärarna kan beställa programmen direkt via Svenska nu:s hemsida.

I programmen ingår ett pedagogiskt material som lärarna kan utnyttja före eller efter besöken. Övningarna stimulerar eleverna att enskilt eller i grupp bekanta sig med temat på förhand samt tillämpa och reflektera över saker de lärt sig.

Antalet kontakter, workshops och besökta skolor följs upp och elev- och lärarfeedback samlas in efter varje skolbesök. I slutet av verksamhetsåret genomför Svenska nu en enkät till alla svensklärare som bokat program för att utreda om skolbesöket påverkat elevernas intresse för svenska språket och studiemotivationen.

övre bilden: Ordkonstverkstad på Sveriges ambassad i Helsingfors

nedre bilden: Musiker Simon Zion besökte i Kalevan lukio i Tammerfors

Svenska nu:s skolprogram

Film
Genom filmverksamheten kommer eleverna i kontakt med nordisk film. I utbudet ingår regionala filmvisningar, Månadens nordiska film på Hanaholmen och filmutlåning.

Kocka på svenska
Under den praktiska lektionen får eleverna lära sig svenska via mat under ledning av professionella kockar och matentusiaster.

Konst och kultur
Professionella musiker, skådespelare och bildkonstnärer genomför verkstäder där svenskan kombineras med ett konstämne.

Mediekunskap
Under lektionen föreläser journalister, medieprofiler och kulturarbetare om aktuella fenomen i sociala och traditionella medier.

Samhälle och arbetsliv
Programmet förbereder eleverna för arbetslivet och visar nyttan med svenskan.

Teater- och musikföreställningar
Via de professionella svenskspråkiga skolföreställningarna får eleverna en dos av svenskspråkig kultur och nya intryck.

Upplevelser utanför skolan
Programmet öppnar upp inspirerande svenska rum och kulturinstitutioners utbud för elever utanför skolan.

Uteaktivitet
Naturpedagogik och idrott kombineras med svenskan i skolans närmiljöer.

Virtuellt
Eleverna får uppleva välkända besöksmål virtuellt eller får besök av gäster i klassrummet på distans.

Svenska nu producerar aktuella och roliga läromaterial, som läraren flexibelt kan använda i undervisningen. De avgiftsfria materialen återknyter till läroplansgrunderna och kompletterar det omfattande digitala materialutbudet från andra aktörer. Kännetecknade för materialen är att de är läroämnesöverskridande och belyser ett fenomen ur ungas perspektiv. Nätverkets existerande läromaterial uppdateras ständigt och fylls på med nytt innehåll för att bemöta önskemål från lärarkåren.

Svenska nu erbjuder tidningen HBL Junior till finskspråkiga högstadieelever våren och hösten år 2023. Nätverket producerar läsförståelseuppgifter till tidningarna för att det ska vara en låg tröskel för läraren att använda sig av materialet. Med satsningen stöder Svenska nu skolorna att förverkliga målsättningarna i grundskolans läroplan genom att erbjuda svenskspråkigt skriftligt material till svenskundervisningen, vilket bidrar till att öka elevernas språkmedvetenhet och deras förmåga att tolka olika slags svenskspråkiga texter. Svenska nu fortsätter också att erbjuda digitala månadsprenumerationer av Hufvudstadsbladet till abiturienter inför studentprovet i svenska. ●

Lärarverksamhet och projekt

Slutseminarium om vänskolprojektet läsåret 2021-2022 på G18 i Helsingfors

Svenska nu arrangerar kompetenshöjande lärarfortbildning i egen regi och i samarbete med andra. Nätverket vill erbjuda lärarna en guldkant i vardagen och presentera intryck från Sverige och Svenskfinland. I repertoaren ingår såväl fysiska träffar och exkursioner som webbinarier och virtuella fikastunder.

Lärarna involveras också i utvecklingen av nya program för att säkerställa att de är relevanta för undervisningen. Svenska nu har en kontinuerlig process för att ta emot programförslag från olika aktörer. Processen garanterar ett genomskinligt, likvärdigt och konsekvent förfarande.

Svenska nu deltar aktivt och på flera plan i genomförandet av undervisnings- och kulturministeriets utvecklingsprogram för det andra inhemska språket. I satsningen ingår bl.a. skolbesök, material, kampanjer i sociala medier och vänskolverksamhet för att öka motivationen att lära sig svenska. Svenska nu uppmuntrar också kommuner att erbjuda svenska som A-språk i grundskolan.

Hösten 2023 inleder Svenska nu ett treårigt projekt för att koordinera språköverksamheten i Finland. Projektet har som mål att synliggöra, stödja och utveckla språköarna samt att skapa en permanent lösning för språköarnas intressebevakning efter projektets slut. Verksamheten blir en fortsättning på projektet Uppdrag språköar som har sitt säte på Kommunförbundet (2021–2023). Språköarna möjliggör svensk skolgång i finskspråkiga miljöer och där möts också språkgrupperna på ett naturligt sätt i vardagen.

Svenska nu och Svenska folkskolans vänner genomförde ett vänskolprojekt, där 18 finsk- och svenskspråkiga skolor fick samarbeta

under läsåret 2021–2022. På basis av utvärderingen var projektet lyckat och för att trygga kontinuiteten och fördjupa verksamheten fortsätter projektet med de valda vänskolparen även läsåret 2022–2023. Svenska nu håller upp energinivån och utvärderar projektet samt arrangerar nätverksträffar för skolorna. Via vänskolprojektet vill vi finna lyckade lösningar för hur barn och unga från båda språkgrupperna kan bekanta sig med den andra språkgruppen och dess kultur för att stödja motivationen att studera det andra språket.

Svenska nu planerar också ett aktivitetsinriktat samarbetsprojekt mellan gymnasier i Finland och Sverige som ska inledas hösten 2023. Projektet heter Tandem Agera och det för samman tre finska och tre svenska gymnasier som bildar skolpar med olika inriktningsämnen (musik, idrott och teater). Alla grupper gör ett besök i den andra skolan och deltar i undervisningen samt genomför en satsning i form av t.ex. en konsert, en föreställning eller en match. Under skolbesöksveckan bor eleverna hos värdfamiljer och bekantar sig med ortens kultur och miljö. Målet är att skapa personliga kontakter mellan elever och lärare i Sverige och Finland samt bestående skolrelationer.

Nordiska Band-projektets musikverkstad genomfördes på Hanaholmen

Svenska nu samverkar med Sveriges ambassad i Helsingfors när det gäller arrangemangen kring barnevenemang och de regionala Sverigedagarna. Svenska nu:s roll har bl.a. varit att arrangera ett mångsidigt program för elever och studerande under Sverigedagarna.

Resultaten och erfarenheterna från Svenska nu:s specialsatsning i huvudstadsregionen åren 2019-2022 beaktas i verksamheten år 2023. Specialsatsningen bestod av lärarfortbildning, kulturupplevelser utanför skolan, utomhuspedagogik, huslig ekonomi och svenska samt ordkonst. ●

Påverkansarbete

Få skolämnen ger upphov till en så värdeladdad diskussion som svenskundervisningen i finska skolor. Som en politiskt obunden aktör kan Svenska nu ge svensklärarna en röst och erbjuda ett bredare nordiskt perspektiv i debatten. Vi verkar för ett positivt språkklimat, där man ser möjligheterna med svenskan.

Svenska nu definierar som sitt uppdrag att förbättra förutsättningarna för svenskundervisningen på nationell och lokal nivå. Nätverket arrangerar beslutsfattarträffar för att skapa arenor för en balanserad språkdiskussion på lokal nivå. Vi uppmuntrar kommunala beslutsfattare att utveckla samarbetet med kommuner i Sverige och erbjuda svenska som A-språk i grundskolan. Svenska nu arrangerar träffarna i samarbete med relevanta intressenter för att skapa bestående effekter i kommunerna. Det är naturligt att integrera påverkansarbetet i kommunerna med språköverksamheten.

Projektledare Karin Ihalainen inledde under beslutsfattarträffen i Vanajanlinna i Tavastehus

Våren 2023 förrättas riksdagsval i Finland och Svenska nu bedriver påverkansarbete inför och efter valet. Nätverket framhåller att det har strategisk betydelse för Finland att den finskspråkiga majoritetsbefolkningens kunskaper i svenska blir bättre. Det behövs genomgripande åtgärder under hela utbildningsstigen för att garantera att eleverna lär sig svenska. Svenska nu kräver att statsmakten lever upp till nationalspråksstrategin och inför mer svenskundervisning i åk 7–9. På andra stadiet bör båda språkgrupperna ha lika omfattande studier i andra inhemska språket i yrkesskolan och den obligatoriska studentsvenskan bör återinföras i gymnasiet. Vidare ska finskspråkiga kommuner ges rätt att ansöka om statsunderstöd för språköverksamhet.

Svenska nu har ett projekt för att engagera politiska sakkunniga i Finland och Sverige. Nätverket har arrangerat finsk-svenska mötesdagar i Finlands ambassadörs residens i Stockholm år 2019 och på Sveriges ambassad i Helsingfors och på Hanaholmen år 2021. Hösten 2023 har Finland och Sverige nyvalda regeringar och då är det dags att upprepa satsningen i Sverige. Evenemanget riktar sig till Finlands och Sveriges ministermedarbetare och oppositionspartiernas politiska sakkunniga. Syftet är att stärka deltagarnas förståelse om den nordiska referensramen och skapa kontakter mellan politiska sakkunniga i Finland och Sverige.

Svenska nu tar vara på den expertis och auktoritet som Svenska nu:s delegationsmedlemmar besitter och utnyttjar detta i påverkansarbetet. ●

svenska nu

Styrgrupp

Nätverket Svenska nu har en styrgrupp som består av relevanta parter för nätverket. Styrgruppen fastställer nätverkets mål, budget, verksamhetsplan och styrdokument. Styrgruppsmedlemmarna bidrar med sin expertis och idkar kritisk översyn över projektets verkställighet. Hanaholmens VD Gunvor Kronman är ordförande för styrgruppen.

Följande organisationer ingår för närvarande i Svenska nu-nätverkets styrgrupp:

- **Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland**
- **Kulturfonden för Sverige och Finland**
- **Saga rf – ämnesförening för nordiska språk och svensk översättning vid Helsingfors universitet**
- **Språklärarförbundet i Finland SUKOL rf**
- **Svenska folkskolans vänner**
- **Svenska institutet**
- **Svenska Kulturfonden**
- **Svenska Kulturfonden i Björneborg**
- **Svensklärarna i Finland rf**
- **Sveriges Ambassad i Finland/Sveriges utrikesdepartement**
- **Uleåborgs universitet**
- **Undervisnings- och kulturministeriet i Finland**
- **Utbildningsstyrelsen**

Svenska nu har en delegation som består av ordförande, två viceordförande och 60 medlemmar. Åbo stads borgmästare Minna Arve fungerar från hösten 2022 som delegationsordförande. Delegationsmedlemmarna är engagerade inom näringslivet, samhällsfrågor och utbildningsvärlden i Finland och i Sverige. Styrgruppens och delegationens mandat och uppgifter regleras i ett styrdokument för Svenska nu. Tidigare statsminister Paavo Lipponen är Svenska nu:s hedersordförande och nätverkets beskyddare. ●

Prioriterade insatser år 2023

Målsättning	Åtgärder	Tidtabell
Sänka tröskeln för lärare att boka skolprogram.	Tematisera och läroplansanpassa skolprogram med tillhörande pedagogiskt material.	hela året
Göra skolprogrammen mera tillgängliga.	Material och marknadsföring på finska.	hela året
Närma sig nya lärargrupper.	Utveckla program för konst- och färdighetsämnen i grundskolan.	hela året
Nya intryck från Sverige och Svenskfinland.	Identifiera nya unga förmågor och teman.	hela året
Svara på efterfrågan av skriftligt material för svenskundervisningen.	HBL Junior för högstadieelever och virtuella prenumerationer av HBL till abiturienter.	hela året
Medverka i nationella insatser för att stöda undervisningen i andra inhemska språket.	Delta aktivt i genomförandet av undervisnings- och kulturministeriets utvecklingsprogram för det andra inhemska språket.	hela året
Arrangera lågtröskelverksamhet för lärare.	Virtuella kaffestunder och regionala lärarträffar.	hela året
Möjliggöra svenskspråkig utbildning i finskspråkiga miljöer.	Projekt för att koordinera och stöda språköverksamheten.	hösten
Ta fram goda modeller för vänskolverksamhet.	Vänskolprojekt med Svenska folkskolans vänner.	hela året
Verka för skolsamarbete mellan Finland och Sverige.	Aktivitetsinriktat skolprojekt Tandem Agera.	hösten
Nya samarbetsformer med Sveriges ambassad i Helsingfors.	Barn- och ungdomsevenemang samt Sverigedagar.	hela året
Skapa arenor för en balanserad språkdiskussion på lokal nivå.	Beslutsfattarträffar i regionerna.	hela året
Stärka svenskundervisningens förutsättningar.	Påverka inför riksdagsvalet och följa upp regeringsförhandlingarna.	hela året
Engagera politiska sakkunniga från Finland och Sverige.	Finsk-svensk mötesdag i Stockholm.	hösten

HANAHOLMEN

svenska nu

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu twitter.com/svenskanu instagram.com/svenskanu